

Số: /TTr-P3

V/v phúc đáp Văn bản số 14/TTr của Thanh
tra Sở TN&MT tỉnh Thừa Thiên Huế

Hà Nội, ngày tháng năm 2021

Kính gửi: Thanh tra Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Thừa Thiên Huế

Thanh tra Bộ Tài nguyên và Môi trường nhận được Văn bản số 14/TTr ngày 03 tháng 02 năm 2021 của Thanh tra Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Thừa Thiên Huế đề nghị hướng dẫn giải đáp quy định pháp luật. Nếu không có tình tiết nào khác Thanh tra Bộ có ý kiến như sau:

1. Hành vi sử dụng đất khi hết hạn thuê đất nhưng vẫn nộp đầy đủ tiền thuê đất có phải là hành vi chiếm đất theo quy định tại Điều 14 Nghị định số 91/2019/NĐ-CP ngày 19 tháng 11 năm 2019 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực đất đai; hành vi sử dụng đất trong thời gian doanh nghiệp nộp hồ sơ xin gia hạn Giấy phép khai thác khoáng sản theo Nghị định số 15/2012/NĐ-CP ngày 03 tháng 9 năm 2012 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Khoáng sản đến trước khi Nghị định số 158/2016/NĐ-CP ngày 29 tháng 11 năm 2016 của Chính phủ có hiệu lực có phải là hành vi chiếm đất không.

Tại thời điểm thanh tra, Quý Thanh tra Sở xác định doanh nghiệp được gia hạn giấy phép khai thác khoáng sản nhưng chưa lập lại thủ tục để thuê đất theo quy định mà vẫn sử dụng đất từ ngày 01/6/2013 cho đến nay.

Theo quy định tại điểm a khoản 3 Điều 152 Luật Đất đai năm 2013: “3. Việc sử dụng đất cho hoạt động khoáng sản phải tuân theo các quy định sau đây: a) Có giấy phép hoạt động khoáng sản và quyết định cho thuê đất để thăm dò, khai thác khoáng sản hoặc quyết định cho thuê đất để làm mặt bằng chế biến khoáng sản của cơ quan nhà nước có thẩm quyền theo quy định của Chính phủ”.

Theo quy định tại khoản 2 Điều 3 Nghị định số 91/2019/NĐ-CP: “2. Chiếm đất là việc sử dụng đất thuộc một trong các trường hợp sau đây:

- a) Tự ý sử dụng đất mà không được cơ quan quản lý nhà nước về đất đai cho phép;
- b) Tự ý sử dụng đất thuộc quyền sử dụng hợp pháp của tổ chức, cá nhân khác mà không được tổ chức, cá nhân đó cho phép;
- c) Sử dụng đất được Nhà nước giao, cho thuê đất đã hết thời hạn sử dụng mà không được Nhà nước gia hạn sử dụng (trừ trường hợp hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp sử dụng đất nông nghiệp);
- d) Sử dụng đất trên thực địa mà chưa hoàn thành các thủ tục giao đất, cho thuê đất theo quy định của pháp luật”.

Do vậy đề nghị Thanh tra Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Thừa Thiên Huế căn cứ vào hồ sơ cụ thể để xử lý. Tuy nhiên, khi xử phạt vi phạm hành chính về hành

vi chiếm đất, Quý đơn vị cần rà soát kết quả thanh tra, kiểm tra trước đó để xác định thời hiệu xử phạt vi phạm hành chính theo quy định tại điểm b khoản 2 Điều 4 và Điều 42 Nghị định số 91/2019/NĐ-CP của Chính phủ.

2. Đối với việc xác định doanh nghiệp có hành vi chiếm đất thì số lợi bất hợp pháp xác định theo khoản 2 Điều 7 Nghị định số 91/2019/NĐ-CP của Chính phủ có được trừ chi phí hợp lý trực tiếp hay không (cụ thể là tiền thuê đất và thuế sử dụng đất phi nông nghiệp doanh nghiệp đã nộp).

Trường hợp đã xác định doanh nghiệp có hành vi chiếm đất theo quy định tại khoản 2 Điều 3 Nghị định số 91/2019/NĐ-CP thì việc xác định số lợi bất hợp pháp có được do thực hiện hành vi vi phạm được áp dụng theo quy định tại khoản 2 Điều 7 Nghị định số 91/2019/NĐ-CP. Để làm rõ việc tiền thuê đất và thuế sử dụng đất phi nông nghiệp doanh nghiệp đã nộp có được trừ vào chi phí trực tiếp hay không, đề nghị Quý đơn vị liên hệ với Cục thuế tỉnh để xử lý.

3. Đối với việc doanh nghiệp khai thác vượt ra ngoài ranh giới khu vực được phép khai thác (theo bề mặt) là 2.500 m² và đã thỏa thuận bồi thường cho người dân, đây có phải vừa là hành vi chiếm đất, vừa là hành vi khai thác vượt phạm vi cấp phép hay không.

Trường hợp 2.500 m² đất thuộc loại đất nông nghiệp và doanh nghiệp đã nhận chuyển nhượng, nhận góp vốn (thỏa thuận, bồi thường) mà không đủ điều kiện theo quy định tại Điều 193 của Luật Đất đai năm 2013, đã chuyển mục đích sử dụng đất từ đất nông nghiệp sang đất phi nông nghiệp khi chưa được cơ quan nhà nước có thẩm quyền cho phép theo quy định tại khoản 1 Điều 57 của Luật Đất đai năm 2013 thì căn cứ vào các quy định tại các điều 9,10,11,12 và Điều 28 của Nghị định số 91/2019/NĐ-CP để xem xét, xử lý theo quy định của pháp luật.

Đối với hành vi khai thác khoáng sản vượt ra ngoài ranh giới khu vực được phép khai thác có đủ cơ sở để xử lý vi phạm hành chính theo quy định tại Điều 37 Nghị định số 36/2020/NĐ-CP ngày 24 tháng 3 năm 2020 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tài nguyên nước và khoáng sản. Tuy nhiên khi xử lý hành vi này, Quý đơn vị cần rà soát kết quả thanh tra, kiểm tra trước đó, xác định thời điểm phát hiện hành vi vi phạm để xử lý theo đúng quy định tại Điều 72 Nghị định số 36/2020/NĐ-CP.

Trên đây là ý kiến của Thanh tra Bộ Tài nguyên và Môi trường gửi Thanh tra Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Thừa Thiên Huế tham khảo để xử lý theo quy định của pháp luật./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Chánh Thanh tra Bộ;
- Lưu: VT, TTr.

**KT. CHÁNH THANH TRA
PHÓ CHÁNH THANH TRA**

Vũ Văn Long